

راهنمای استفاده از این سند:

این سند می تواند منحصراً یک راهنما توسط افراد و ادارات (مثلاً مسئولین عالی رتبه صحت عامه، پرسونل ساحوی مؤسسات غیر دولتی) که با مردم عام یا افراد جامعه سروکار دارند مورد استفاده قرار بگیرد، تا آنها بتوانند راجع به هر نوع معلومات نادرست که آنها می شنوند وضاحت ارائه نمایند. مواظب باشید، شایعات یاد شده درین سند را طوری بگویند و یا بیان کنید که تقویت نشوند و از معلومات درست فرق شوند.

برخی از مردم حس می کنند که گویا ویروس کرونا دیگر وجود ندارد و اینکه ما می توانیم به وضعیت و عادت عادی و نورمال برگردیم. بد بختانه ویروس کرونا هنوز از بین نرفته. هنوز هم خطر جدی سرایت این ویروس در اجتماع خاصاً در مکان های مزد هم و بسته وجود دارد. لطفاً این توصیه را مدنظر بگیرید.

پیام کلیدی وقایعی: بسیار مهم است تا پیام زیر در مورد وقایع، به طور درست و کامل، به اینگونه شریک ساخته شود: برای محافظت خود، باید دستان خود را مرتب و درست بشوید و از تماس با چشم، دهان و بینی خودداری کنید، شستن دست ها با صابون، پوشیدن یک ماسک و رعایت نمودن فاصله فیزیکی حد اقل یک و نیم متر از اقدامات درجه اول بوده که از جانب افراد مسلکی صحتی برای محافظت از افراد و جلوگیری از انتشار ویروس به دیگران توصیه می شوند. افراد مبتلا به کوید ۱۹ که علائم و علائم شدید دارند ممکن است در شفاخانه های مجهز باوسایل کمک تنفسی تحت مراقبت قرار بگیرند، اما اکثر افراد مبتلا به کوید ۱۹ بدون مراجعه به شفاخانه می توانند از این ویروس شفا یابند. هرگاه شما علائم خفیف ویروس کرونا دارید، در خانه دور از دیگر اعضای فامیل در حالت تجرید بسر بپرید و برای حد اقل ۱۵ روز جای بود باش تانرا با سایر افراد خانواده شریک نسازید. هرگاه یکی از اعضای خانواده شما مصاب به مرض شده باشد، شما باید عین تجرید را که در بالا ذکر شد رعایت نمایید، زیرا ممکن است شما خود با ویروس آغوشته باشید. در صورتیکه به معلومات بیشتر نیاز داشته باشید، در این صورت به شماره تماس ۱۶۶ مرکز معلومات وزارت صحت عامه یا در صورت نیاز به شماره های رایگان ولایتی وزارت صحت عامه تماس بگیرید.

شما برای رسیدگی به مشکلات روزمره صحتی بشمول واکسین ها، خدمات نسایی ولادی، دیابت یا شکر، فشار بلند خون باید از خدمات صحتی استفاده کنید و مطمئن سازید که نوزادان بطور مصون و سالم متولد می شوند.

برنامه و استراتژی پاسخی به شایعات و انتشار معلومات موجود در این سند جامع بوده و توسط گروه کاری مفاهمه خطر و بسیج ساختن جامعه (RCCE) مشخص ساخته شده است.

پاسخ پیشنهادی سازمان صحتی جهان به باور های اشتباه که در جوامع معمول شده اند:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/myth-busters>

راهنمایی در مورد استفاده از زبان:

https://translatorswithoutborders.org/wp-content/uploads/2020/04/TWB_PolicyBrief-COVID19.pdf

رهنمود ننگ یا هنجار های اجتماعی و غلبه بر آن:

<https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/covid19-stigma-guide.pdf>

اکثریت افرادی که کوید-۱۹ تشخیص میشوند اعراض خفیف و یا متوسط می‌داشته باشند که به اثر مراقبت‌های حمایتی بهبود می‌یابند. در صورتیکه به ویروس مبتلا شدید، باید درست استراحت کنید، اعراض را تداوی نموده و در تجرید قرار گیرید تا باعث انتقال ویروس به دیگران نگردید. اگر سرفه، تب و مشکلات تنفسی داشته باشید باید به دنبال مراقبت‌های طبی باشید. اما قبل از مراجعه از طریق تلفون با مرکز صحت به تماس شوید. برای معلومات بیشتر در مورد تداوی ویروس به شماره تماس ۱۶۶ مرکز معلومات وزارت صحت عامه یا در صورت نیاز به شماره‌های ولایتی وزارت صحت عامه تماس بگیرید.

نوشیدن چای سیاه، مرض کرونا را معالجه می‌کند
نوشیدن ایتانول (ایتایل الکول) و سایر" ادویه جات معجزه آسا" کرونا را معالجه می‌کند
نوشیدن آب آشامیدنی میتواند ویروس کرونا را به معده شما انتقال و تیزاب معده می‌تواند آن را از بین ببرد
نوشیدن آب گرم میتواند از داخل شدن ویروس به بدن جلوگیری کند

پاسخ: به اساس معلومات سازمان صحتی جهان، تا به امروز هیچ واکسین و هیچ ادویه خاصی برای وقایه یا تداوی ویروس کرونا (ویروس جدید کرونا نام طبی آن 2019-nCoV) وجود ندارد.

افراد مصاب به ویروس برای رفع و درمان علائم مراقبت‌های لازم را باید انجام دهند. و افراد که اعراض شدید دارند باید مراقبت مطلوب صحتی را حاصل نمایند.

افراد مبتلا به اعراض شدید ممکن است در شفاخانه‌های مجهز با وسایل کمک تنفسی تحت مراقبت قرار بگیرند، اما اکثر افراد بدون این نوع تداوی از اعراض مرض شفا یاب می‌شوند. هم‌اکنون کار روی آزمایش بعضی از شیوه‌های خاص تداوی جریان دارد و عملاً از طریق تحقیقات کلینیکی روی حیوانات و انسان‌ها در حال آزمایش است. سازمان صحتی جهان یکجا با دولت‌های کشورهای در سرتاسر جهان برای شناخت این ویروس تحقیقاتی را روی دست گرفته‌اند و تلاش می‌ورزند تا تداوی و واکسین این ویروس را دریافت نمایند. در طول ادوار بسیاری از ادویه جات طبی و طبیعی یا یونانی جهت تداوی و معالجه سرما خوردگی، ذکام و عفونت‌ها مورد استفاده قرار گرفته‌اند. نوشیدن آب، آب لیمو و سایر انواع نوشابه‌های تازه/طبیعی (بدون افزودن چیز دیگر)، مثل چای، عسل و سایر مواد صحتی می‌تواند در کل ما را کمک کند و بعضی اوقات معافیت بدن ما را بهبود می‌بخشد. برخی از پیام‌های رسانه‌های اجتماعی حاکی از آن‌اند که نوشیدن مایعات گرم یا آب با گیاهان باعث برطرف شدن یا از بین رفتن ویروس در گلو می‌شود، اما کارشناسان صحتی هشدار می‌دهند که هیچ شواهدی برای حمایت از این ادعا دریافت نگردیده است.

داشتن رژیم غذایی و طرز زندگی سالم، نوشیدن آب و چای همراه با لیمو، خوردن میوه‌ها و سبزی جات تازه می‌تواند صحت، معافیت و توانمندی بدن شما را در مقابله با تمام انواع امراض بهبود بخشد. اما هیچ تضمینی وجود ندارد که استفاده از این چیزها شما را از ویروس کرونا یا کووید-۱۹ محافظت کند. مهمترین روش برای دوری از گزند این ویروس فاصله داشتن از دیگران و توجه به حفظ الصحت شخصی تان می‌باشد. باید دستان تانرا مرتباً بشکل درست بشوئید و از تماس با چشم، دهان و بینی خودداری کنید. شستن دست‌ها با صابون، پوشاندن دهان و بینی تان با ماسک و رعایت نمودن فاصله فیزیکی یک و نیم متری از دیگران اقدامات درجه اول‌اند که از جانب افراد مسلکی صحتی برای محافظت از افراد و جلوگیری از انتشار و سرایت ویروس به دیگران توصیه می‌شوند. برای معلومات بیشتر در مورد تداوی ویروس به شماره تماس ۱۶۶ مرکز معلومات وزارت صحت عامه یا به شماره‌های ولایتی وزارت صحت عامه تماس بگیرید.

نوشیدن ایتانول (ایتایل الکول) کرونا یا کوید-۱۹ را معالجه می‌کند.

پاسخ: نوشیدن الکل یا ایتانول نمی تواند ویروس کرونا معالجه و یا از بین ببرد. الکل خالص (ایتانول) و سایر محصولات مانند، مواد سفید کننده و مواد ضد عفونی کننده باید برای پاک نمودن و ضد عفونی سازی سطوح مورد استفاده قرار گیرد نه برای نوشیدن یا خوردن. اگر این مواد نوشیده شود می تواند سبب مسمومیت شده و باعث بروز امراض و حتی مرگ گردد. برای محافظت از خود باید دستان را مرتباً بشکل درست بشوید و از تماس با چشم، دهان و بینی خودداری کنید. شستن دست ها با صابون، پوشاندن دهان و بینی با ماسک و رعایت نمودن فاصله فیزیکی حد اقل یک و نیم متری از دیگران اقدامات درجه اول اند که از جانب افراد مسلکی صحتی برای محافظت از افراد و جلوگیری از انتشار و سرایت ویروس به دیگران توصیه می شوند. برای معلومات بیشتر در مورد تداوی ویروس به شماره تماس ۱۶۶ مرکز معلومات وزارت صحت عامه یا به شماره های ولایتی وزارت صحت عامه تماس بگیرید.

**این ویروس نمیتواند زون شرقی کشور را بنابر شرایط آب و هوای بسیار گرم آن متأثر بسازد.
بعضی افراد میگویند که بنابر آب و هوای گرم و آفتابی ولایت هرات مردم این ولایت اعراض شدیدی ناشی از این ویروس را
نمیداشته باشند.**

پاسخ: شما حتی در موجودیت آب و هوای گرم یا آفتابی نیز می توانید به کووید-۱۹ مصاب شوید. بسیاری از کشورهای که دارای آب و هوای گرم هستند از موجودیت واقعات کووید-۱۹ گزارش داده اند. ویروس کرونا که بنام کووید-۱۹ شهرت دارد بخش از خانواده ویروس ها بوده که مردم را بیشتر در آب و هوای سرد و فصل زمستان مصاب می سازند. از همینرو، در ابتدا عقیده بر این بود که آب و هوای گرم ممکن انتشار ویروس را محدود سازد. در حال حاضر کدام شواهد وجود ندارد تا این ادعا را تایید نماید. در این مرحله، مهم این است تا تدابیر احتیاطی لازم جهت وقایه و جلوگیری از انتشار ویروس گرفته شود. برای محافظت از خود باید دستان را مرتباً بشکل درست بشوید و از تماس با چشم، دهان و بینی خودداری کنید. شستن دست ها با صابون، پوشاندن دهان و بینی با ماسک و رعایت نمودن فاصله فیزیکی حد اقل یک و نیم متری از دیگران اقدامات درجه اول اند که از جانب افراد مسلکی صحتی برای محافظت از افراد و جلوگیری از انتشار و سرایت ویروس به دیگران توصیه می شوند.

کووید-۱۹ میتواند با ادویجات که از کشورهای غربی نباشد تداوی شود.

پاسخ: به اساس معلومات سازمان صحتی جهان، تا به امروز هیچ واکسین و هیچ ادویه خاصی طبی و گیاهی یا یونانی برای وقایه یا تداوی ویروس جدید کرونا (کووید-۱۹) وجود ندارد. افراد مبتلا با ویروس باید مراقبت مناسب را جهت تداوی اعراض و کاهش تأثیرات آن حاصل نمایند و افراد که اعراض شدیدی دارند باید مراقبت مطلوب طبی را حاصل نمایند. افراد مبتلا به اعراض شدید ممکن است در شفاخانه های مجهز با وسایل کمک تنفسی تحت مراقبت قرار بگیرند، اما اکثر افراد بدون این نوع تداوی از اعراض مرض شفایاب می شوند. برای معلومات بیشتر در مورد تداوی ویروس به شماره تماس ۱۶۶ مرکز معلومات وزارت صحت عامه یا در صورت نیاز به شماره های ولایتی وزارت صحت عامه تماس بگیرید.

2. معافیت، عوامل و تداوی همراه با مرجع مذهبی

برعلاوه توصیه های سازمان صحتی جهان و وزارت صحت عامه، این رهنمود های اسلامی نیز می تواند در پاسخ اعتقاد کمک کند که گویا مسلمانان در برابر کرونا معافیت دارند: در طول ادوار تاریخی از زمان یاران پیغمبر (ص) امراض گسترده همه گیر مسلمانان را متأثر ساخته اند. اگر مسلمانان در مقابل امراض همه گیر معافیت میداشتند و یا از این مرض متأثر نمیشدند هرگز هدایات عملی الهی در مورد محافظت از خود در مقابل امراض همه گیر نازل نمیشد. این هدایات در قانون اسلامی کاملاً به صراحت بیان شده. به همین منظور چندین حدیث صحیح نیز به امراض همه گیر اشاره میکند و هدایت میدهد که چگونه جوامع را از شر آن محافظت نمائیم. بطور مثال، هدایت دادن به اینکه در جاهایکه عفونت وجود دارد باید رفته نشود. (مرجع: صحیح البخاری — ۵۷۲۸، صحیح مسلم — ۲۲۱۸)
إِذَا سَمِعْتُمْ بِالطَّاعُونَ بِأَرْضٍ فَلَا تَدْخُلُوهَا، وَإِذَا وَقَعَ بِأَرْضٍ وَأَنْتُمْ بِهَا فَلَا تَخْرُجُوا مِنْهَا (صحیح البخاری — ۵۷۲۸).
ترجمه: هرگاه شنیدید که طاعون در محلی بوجود آمده آنجا نروید و اگر در جایی موجود هست و شما آنجا هستید؛ آنجا را ترک نکنید.

جا دارد که من حیث بعضی از پاسخ ها احادیث مبارکه دیگر را نیز ذکر کرد. روایت میشود که: *الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ* (صحیح مسلم - ۲۲۳). این حدیث پیغمبر (ص) در لسانهای پشتو و دری نیز اکثر اوقات استفاده میشود: پاکی نصف ایمان است. در همین مورد همچنان در صحیح البخاری روایت شده: *لَا يُورِدُ مُمْرِضٌ عَلَى مُصِحِّهِ*. (صحیح البخاری - ۵۷۷۵ / صحیح المسلم - ۲۲۲۱) ترجمه: شخص بیمار بر سالم وارد نشود.

یک ملا امام در ولسوالی آبکمری، ولایت بادغیس میتواند برای محافظت از ویروس کرونا تعویذ بدهد

پاسخ: در زمان و حالات بحرانی، ایمان و عقیده بخش اساسی زندگی مردم و عملکرد جامعه می باشد. علاوه بر رعایت نمودن عملکردهای مذهبی در جریان بحران های صحتی، پیروی از توصیه های متخصصین صحتی و تدابیر احتیاطی در زمینه وقایه از انتان برای جلوگیری از انتشار بیشتر ویروس در جوامع ما حائز اهمیت می باشد. شستن دست ها با صابون، پوشاندن دهان و بینی با ماسک و رعایت نمودن فاصله فیزیکی حد اقل یک و نیم متری از دیگران اقدامات درجه اول اند که از جانب افراد مسلکی صحتی برای محافظت از افراد و جلوگیری از انتشار و سرایت ویروس به دیگران توصیه می شوند. شستن دستان با صابون در هنگام پنج وقت نماز، انتشار بیشتر ویروس را کاهش خواهد داد. بعضی از گام های اضافی دیگر نیز توصیه می شود مانند: هرگاه دست های تان پاک نباشند از تماس آن با چشم، بینی، یا دهان خودداری نمائید؛ جفظ فاصله فیزیکی از دیگران را عملی کنید و اگر احساس مریضی میکردید در خانه بمانید .

بازدید از زیارت خواجه قاسم در ولایت بادغیس میتواند شما را از ویروس محافظت کند.

پاسخ: مسلمانان هنگام مواجه شدن به مشکلات همچون امراض و یا ناکام شدن در امور زندگی هم تلاش های بندگی و فزینی خود را انجام میدهند و هم به خداوند (ج) دست دعا بالا میکنند. هردو مکمل یک دیگر اند و یکی جاگزین دیگری شده نمیتواند. بازدید از مکانهای مقدس ممکن شما را کمک کند که احساس راحتی کنید اما در عین زمان شما باید احتیاط کنید و توصیه های طبی را تعقیب نمائید تا بدن خود را در مقابل ویروس محافظت نمائید و اگر گاهی احساس مریضی میکردید رجوع به نداوی نمائید.

رهنمود اختیاری در مورد بازدید از زیارت ها: مهم است که در این حالات به عقاید خود متصل شد اما پیشنهاد میگردد که از گردهمایی و یا جمع شدن در یکجا جلوگیری صورت گیرد. در این حالات بازدید از مکانهای پر ازدحام خطرناک بوده میتواند. اگر میخواهید از کدام زیارتی بازدید نماید مضمونتر خواهد بود اگر چندین مرتبه گرد زیارت بگردید اما آنرا لمس و یا بوسه نکنید. توصیه میگردد که هنگام بازدید از زیارت ماسک بپوشید و قبل و بعد از بازدید از زیارت دستان تانرا با آب و صابون بشوید.

طبق پیام که توسط ملا صاحب ها نشر شده یگانه کار را که مردم باید بخاطر مصئون ماندن انجام دهد ادای پنج وقت نماز در روز است. اگر مردم برای هر باز نماز دستان خود را بشویند ویروس انتقال نخواهد کرد.

پاسخ: در زمان و حالات بحرانی، ایمان و عقیده بخش اساسی زندگی مردم و عملکرد جامعه می باشد. علاوه بر رعایت نمودن عملکردهای مذهبی در جریان بحران های صحتی، پیروی از توصیه های متخصصین صحتی و تدابیر احتیاطی در زمینه وقایه از انتان برای جلوگیری از انتشار بیشتر ویروس در جوامع ما حائز اهمیت می باشد. شستن دست ها با صابون، پوشاندن دهان و بینی با ماسک و رعایت نمودن فاصله فیزیکی حد اقل یک و نیم متری از دیگران اقدامات درجه اول اند که از جانب افراد مسلکی صحتی برای محافظت از افراد و جلوگیری از انتشار و سرایت ویروس به دیگران توصیه می شوند. شستن دستان با صابون در هنگام پنج وقت نماز، انتشار بیشتر ویروس را کاهش خواهد داد. بعضی از گام های اضافی دیگر نیز توصیه می شود مانند: هرگاه دست های تان پاک نباشند از تماس آن با چشم، بینی، یا دهان خودداری نمائید؛ جفظ فاصله فیزیکی از دیگران را عملی کنید و اگر احساس مریضی میکردید در خانه بمانید .

گفته می شود که بسیاری از اعضای جامعه بر این باور اند که این بیماری همه گیر یا واقعی نیست یا هم توطئه است زیرا بر مسلمانان واقعی تأثیر نمی گذارد. برخی می گویند کوید-۱۹ یا کرونا آزمایشی است که توسط خداوند (ج) به دلیل اعمال شریر غیر

مسلمانان فرستاده شده است، یا مجازاتی الهی است که به منافقین منتسب می شود و به همین دلیل آنها جلسات مذهبی گسترده را به راه می‌اندازند. این دیدگاه توسط برخی از ملاهای پشتیبانی می شود که جوامع را تشویق به صدقه دادن میکنند که گویا این راهی برای جلوگیری از شیوع ویروس است.

پاسخ: کووید-۱۹ از فرد به فرد سرایت می نماید و بدون تبعیض می باشد. هیچ کس از هیچ نژاد، فرهنگ و مذهب در برابر این ویروس معافیت ندارد. وقتیکه گروه های بزرگ افراد جهت ادای عبادات، عروسی یا مراسم تشییع جنازه با هم جمع می شوند، ویروس در بین افراد سرایت می نماید و در جامعه انتشار میابد. سرایت به سطح جامعه، یکی از دلایل انتشار بسیار سریع این ویروس در سراسر جهان می باشد. کووید-۱۹ در حال حاضر به ۱۸۴ کشور و مناطق جهان، بشمول افغانستان و کشورهای همجوار آن انتشار یافته است. برای محافظت از خود باید دستان تانرا مرتباً بشکل درست بشوئید و از تماس با چشم، دهان و بینی خودداری کنید. شستن دست ها با صابون، پوشاندن دهان و بینی با ماسک و رعایت نمودن فاصله فیزیکی حد اقل یک و نیم متری از دیگران اقدامات درجه اول اند که از جانب افراد مسلکی صبحی برای محافظت از افراد و جلوگیری از انتشار و سرایت ویروس به دیگران توصیه می شوند. مساجد ممکن تشویق کننده صدقه دادن برای حمایت از خانواده های آسیب پذیر باشد تا آنها بتوانند در این حالت از خود مراقبت نمایند. این یک راهکار مهم است. صدقه دادن و تعقیب نمودن رهنمود های طبی بهترین روشهای برای محافظت از خود و جامعه تان است.

مراسم جنازه و خاکسپاری افرادی که به اثر کووید-۱۹ وفات میکنند صورت نمیگیرد.

پاسخ: در صورت دست زدن به بدن فردی که بعد از مصاب شدن به کووید-۱۹ فوت نموده باشد باید از اقدامات احتیاطی ویژه استفاده شود تا از سرایت بیشتر ویروس به دیگران جلوگیری شود. با وجود آن هم با آنها باید در مطابقت با روایات اسلامی مانند سایر افرادی که از علل دیگری می میرند برخورد صورت گیرد.

افراد ممکن از سبب کووید-۱۹ در مراکز مراقبت های صبحی، خانه یا سایر جا ها بمیرند و مصئونیت و صحتمندی همه کسانی که از میت مواظبت می نمایند باید اولین اولویت باشد. به وقار و حیثیت میت، رسوم فرهنگی و مذهبی و خانواده وی باید احترام قایل شده و از آن محافظت شود. اما از تجمع زیاد مردم باید در مراسم جنازه و به خاک سپاری خودداری گردد و یا هم به روش مصئون انجام شود که همه دهان و بینی خود را با ماسک پوشانده و فاصله یک و نیم متری را از یک دیگر مراعات کنند تا از سرایت ویروس در بین مردم که از موجودیت ویروس در بدن شان بی خبر هستند جلوگیری بعمل آید. از دفع عجولانه جسد میت که به سبب کووید-۱۹ فوت نموده باشد باید تحت هر گونه شرایط اجتناب صورت گیرد.

در یکی از ویدیو های گروه مخالف مسلح تذکر یافته که اسلام این بیماری همه گیر را همراه با امیدواری به گذر آن پیش بینی کرده.

پاسخ: کووید-۱۹ نوعی از کرونا ویروس است که قبلاً هرگز در انسانها مشخص نشده است. در مورد این ویروس واقعیت های زیادی کشف نشده و تحقیقات برای یافتن واقعیت های بیشتر در مورد ویروس در حال انجام است.

3. توطئه های عمومی

تئوری های متعدد در مورد کووید-۱۹ وجود دارد کی دلیل چگونگی ظهور یا بروز این ویروس است، دیگر خصوصیات ناشناخته و انتقال مداوم آن است. ن تئوری های توطئه دیگر نیز بوجود آمده که تعریف اشتباه از وجود ویروس ارائه میکند. شیوع تئوری های توطئه و خرافاتی در مورد مبتلا شدن به ویروس - بشمول مبتلا شدن به سبب اخذ خدمات صبحی و یا تماس با جسد میت - سطح بی اعتمادی در جامعه،

اثرات فهم و دانش ضعیف صحی و عدم درک حقایق اساسی خدمات صحی را نشان میدهد که مثال آن نداشتن درک و فهم در مورد نحوه عفونت و انتقال آن بین افراد است یا نداشتن درک این است که ویروس بدون این که دیده شود ممکن است وجود داشته باشد و پخش گردد.

کوید-۱۹ یک سلاح بیولوژیکی است

پاسخ: تمام شواهد موجود نشان میدهد که ویروس که باعث کوید-۱۹ شده منشأ طبیعی از حیوان دارد و کدام ویروس مصنوعی یا ساخته شده نیست. این ویروس به احتمال زیاد ذخیر ایکولوژیکی در وجود خفاش دارد. برای دریافت معلومات بیشتر در مورد منشأ کوید-۱۹ میتوانید از افراد مسلکی طبی یا صحی و یا از طریق تماس به شماره ۱۶۶ به سیستم معلومات وزارت صحت عامه دریافت کنید.

این همه توطئه ای بیش نیست. اصلاً این گونه ویروسی هیچ وجود ندارد و یا اگر وجود هم داشته باشد حد اقل در افغانستان نیست. هیچکدام خویشاوندان/دوستان ما به این ویروس مبتلاً نشده پس واضح است که اصلاً این گونه ویروسی وجود ندارد.

پاسخ: ویروس که باعث کوید-۱۹ میشود از زمان تشخیص آن تا به حال در سراسر جهان بیشتر از ۲۸،۰۰۰ بار در لابراتوارها آزمایش شده. همین ویروس در وجود چندین میلیون نفر از طریق آزمایش لابراتواری تشخیص شده است. اگر عامل کوید-۱۹ همین ویروس مشخص کرونا نمیبود پس نتیجه هیچ یک از این آزمایشات مثبت نشان نمیداد. این ویروس قابل دید نیست و بسیار سادگی حتی بدون تشخیص شدن از یک شخص به شخص دیگر قابل انتقال است. حتی اگر شما کسی را شناسید که به این ویروس آغشته شده باشد باز هم گفته میشود که این ویروس کتله بزرگ جمعیت افغانستان و سایر قسمت های جهان را متأثر ساخته است.

افراد زیادی تصور میکنند که "این ویروس مانند اچ-ای-وی است".

پاسخ: هر دو کوید-۱۹ و اچ-ای-وی انواع ویروس های است که باعث مریضی شدید افراد شده میتواند و در بعضی از واقعات حتی سبب مرگ میگردد. تمام انواع ویروس های میتوانند از شخص به شخص دیگری انتقال شود اما همه از یکدیگر بسیار متفاوت اند و هر کدام بدن را به گونه متفاوت متأثر میسازد و به طریقه های مختلف انتقال میشوند پس هرگز باید با یک دیگر مقایسه نشوند. محققین در سراسر دنیا مشغول کار برای دریافت تداوی یا واکسین مؤثر برای کوید-۱۹ هستند. درحالیکه بعضی از ادویجات اچ-ای-وی منحصی تداوی احتمالی تطبیق میگردد اما در حال حاضر هیچ شواهدی وجود ندارد تا ثابت کند که ادویجات مذکور در مقابل این ویروس مؤثر باشند.

معلومات پس زمینه:

زمانیکه ویروس در بدن تکثیر نماید و در تمام بدن پخش شود فرد را مریض میسازد. اکثریت ادویجات ضد ویروسی بشکل ساخته شده اند که همان پروسه تکثیر ویروس را متوقف میسازد. تجویز به موقع ادویه به فرد مصناب زمانیکه او فقط ذرات محدود ویروس را در بدن اش دارد بیشتر مؤثر تمام خواهد شد نظر به اینکه منتظر بمانید که ویروس در تمام بدن پخش شود. درحالیکه اکثریت تحقیقات جاری متمرکز به دریافت معالجه برای افراد که با کوید-۱۹ مریض هستند میباشد، بعضی از محققین در جستجو راه های وقایوی قبل از مصناب شدن به این مرض برای کسانی اند که بلندترین سطح خطر ناشی از این مرض را داشته میتوانند.

از مهارکننده های اچ-ای-وی در برابر یکی از امراض ویروس کرونا (coronavirus) که باعث سندروم تنفسی حاد شدید (SARS) میشد نیز استفاده شده است. این مهارکننده ها شامل لوپیناویر/ ریتونویر (کلپترا) در ترکیب با یک عامل برای زردی سیاه یا هیپاتیتس سی بود. هرچند مؤثریت این تداوی به دلیل نبود وقوع جدید SARS بررسی نشد. مانند اچ-ای-وی ویروس کرونا نیز از یک آنزیم به اصطلاح پروتیز یا تجزیه کننده پروتین برای تکثیر استفاده می کند. لوپیناویر/ ریتونویر این روند تکثیر را در اچ-ای-وی متوقف میسازد و تصور می شد که تأثیر یکسانی

روی ویروس کرونا نیز داشته باشد اما اکنون مشخص شده است که این مهارکننده های اچ-ای-وی هیچ تأثیر قابل توجهی برای تداوی یا محافظت از کوید-۱۹ ندارند.

در حال حاضر ادویه پیشگیری قبل از مواجهه (PrEP) به عنوان داروی مؤثر شناخته شده است که در مبارزه با اچ-ای-وی تحول مهمی را ایجاد کرده است. چون پس از گذشت چندین دهه تحقیق هنوز هم کدام واکسینی برای اچ-ای-وی ایجاد نشده است، ادویه پیشگیری قبل از مواجهه (PrEP) توانسته است به عنوان یک اقدام پیشگیرانه برای افراد آسیب پذیر در مقابل این بیماری عمل کند. استفاده روزانه از ادویه پیشگیری قبل از مواجهه (PrEP) به عنوان یک اقدام وقایوی توانسته احتمال آلوده شدن جمعیت آسیب پذیر را به این ویروس به بیش از ۹۹٪ کاهش دهد.

4. شرم و ترس

مبتلا شدن به کوید-۱۹ برای بسیاری افراد با شرم و ننگ اجتماعی همراه بوده. این می تواند بر تصمیم شخص در آشکار کردن اعراض، آزمایش لابراتواری، پذیرش نتیجه تشخیص، قرنطین کردن فردی، معالجه خود یا اعضای خانواده تأثیر بگذارد. مردم همچنان کسانی را که از اقدامات پیشگیرانه مانند تجهیزات محافظتی شخصی استفاده می کنند را تمسخر میکنند. بعضی اتهامات توسط برخی از افراد نیز ساخته شده است که گویا تشخیص کوید-۱۹ جنبه سیاسی دارد و جهت شرمند کردن برخی از افراد به کار گرفته می شود. تهدید و خطر شرم و ننگ اجتماعی به طور جدی وجود دارد و موارد زیر نمونه های خاصی از شرم و ننگ است که منجر به رفتار زیان آور می شود. رسیدگی به ننگ یا شرم که بنابر هر دلیلی باشد مهم است زیرا این امر می تواند منجر به رفتاری شود که مستقیماً به انتقال ویروس منجر شود.

برخی از بیماران مبتلا با علائم هنوز هم نمی خواهند برای معاینه به شفاخانه مراجعه کنند تا از شرم دانستن دیگران از مصناب بودن به ویروس در امان باشند که این می تواند باعث نفرت علیه آنها شود. اگر مردم فکر کنند که به کوید-۱۹ مصناب هستند به دلیل ترس از ننگ و عدم احترام دیگران به کسانی که از ویروس جان سالم به در می برند آنرا مخفی می کنند. مردم بخاطر ننگ، شرم آور بودن در اجتماع و یا مورد نفرت قرار گرفتن به دلیل داشتن کوید-۱۹ یا حتی از انجام آزمایش ویروس ترس دارند. گفته میشود که برخی از افراد "عودت کنندگان" از ایران و یا بازدید کنندگان از هرات را حتی اگر بیمار باشند در خانه های خود مخفی می کنند.

پاسخ: مصناب شدن با ویروس کرونا کدام چیز شرم آور نیست و همه ما بدون در نظر داشت نژاد، مذهب، سن یا جنسیت در مقابل مصناب شدن به ویروس آسیب پذیر هستیم. هر بیمار یا شخص که میمیرد و همچنان اعضای خانواده آنها تحت هر نوع شرایطی قابل احترام و عزت هستند. تیم های طبی مسؤلیت ارائه خدمات را برای همه دارد. داکتران باید هنگام تداوی مریضان تبعیض نکنند.

مردم میترسند، "اگر من از مرض کرونا بمیرم پس هیچکس به جنازه من نخواهد آمد." چون بعضی اوقات اگر مردم یا جامعه بدانند که شخصی از اثر کوید-19 وفات نموده آنها در مراسم جنازه وی اشتراک نخواهد کنند پس خوایشانندان آنها حقیقت مصناب بودن به ویروس را پنهان میکنند. گزارشات نشان میدهد که افراد بسیار زیادی به اثر کوید-۱۹ وفات میکنند اما دلیل مرگ شان اکثر اوقات حمله قلبی و یا مسائل دیگر گفته شده زیرا مردم نمیخواهند دیگران بدانند که آنها به اثر کوید-۱۹ وفات نموده اند.

پاسخ: طبق شواهد فعلی ویروس کوید-۱۹ از طریق قطرات دهان و بینی، سایر تجهیزات ناقل ویروس از قبیل لباس و غیره و همچنان تماس نزدیک بین افراد انتقال میشود. تا به حال کدام شواهدی وجود ندارد که طبق آن اثر تماس با جسد افرادی که به اثر کوید-۱۹ وفات نموده مصناب شده باشند. تمام مراسم جنازه و به خاک سپاری میتواند طبق فرهنگ و رسوم دینی انجام یابد و از خانواده میت باید احترام و مراقبت صورت گیرد. کسانی که جسد میت را آماده میسازند باید دستکش، چپن، و یک ماسک طبی بپوشند. اطفال، بزرگسالان بالای سن ۶۰

سال و افراد با سیستم معافیت ضعیف باید مستقیماً با جسد میت در تماس نباشند. اعضای دیگر خانواده و دوستان میتوانند جسد میت را بعد از آماده شدن به خاک سپاری مشاهده کنند اما آنرا باید لمس یا بوسه نکنند. همه باید دستان خود را بشویند و فاصله ۱.۵ متری را از یکدیگر مراعات کنند.

سایر اعضای جامعه این ویروس همه گیر را مزاح فکر میکنند و راهکار های وقایوی و تجهیزات محافظت شخصی را که کارمندان استفاده میکنند را ریشخند میکنند. این تصور های اشتباه در نهایت مؤثریت آگاهی دهی و راهکار های وقایوی را متأثر میسازد چون اعضای جامعه راهکار های وقایوی توصیه شده (مانند فاصله گذاری اجتماعی) را همیشه مراعات نمیکنند.

پاسخ: ویروس جدید بنام کرونا بسیار به سادگی در بین افراد قابل انتقال است. به همین دلیل است که مراعات نمودن فاصله اجتماعی و حفظ الصحه بسیار مهم است تا مانع پخش شدن ویروس شویم. علاوه بر این، استفاده از ماسک و تجهیزات محافظت شخصی میتوانند در جلوگیری از پخش کوید-۱۹ کمک کنند و میتواند یک عمل مسئولانه برای محافظت از خودتان و جامعه اطراف تان باشد. توصیه میشود که همه مردم عام در محیط مانند افغانستان که انتقال گسترده ویروس صورت میگیرد از ماسک استفاده نمایند.

در بعضی از قریجات مورد نظر که اعضای جامعه از فعالیت های تیم های سیار صبحی میزبانی میکنند از پخش ویروس در خانه های شان از طریق فعالیت های مؤسسات بین المللی غیر دولتی ابراز پریشانی نموده اند.

پاسخ: این بسیار مهم است که همه بشمول کارمندان صبحی و اعضای جامعه باید رهنمود های توصیه شده را رعایت نمایند تا از پخش ویروس جلوگیری شود. شستن دست ها با صابون، پوشاندن دهان و بینی با ماسک و رعایت نمودن فاصله فیزیکی حد اقل یک و نیم متری از دیگران اقدامات درجه اول اند که از جانب افراد مسلکی صبحی توصیه شده اند. برگزاری فعالیت های اجتماعی در فضای باز نسبت به فضای بسته یا داخل تعمیر مصئونتر است.

تیم های سیار صبحی باید پروتکول های مانند تعقیب نمودن پلان فعالیت را در نظر داشته باشند تا خطرات انتقال ویروس را تشخیص کنند، راهکار های برای به حد اقل رسانی خطر را روی دست گیرند و باید قبل از بازدید از قریه با اعضای جامعه و یا بزرگان جامعه هماهنگی نمایند تا از موجودیت راهکار ها در ساحه اطمینان حاصل شود و اجازه رفتن به قریه اخذ گردد. اگر جامعه ای نخواهد افراد از دیگر جا ها به آنجا بروند تیم های سیار صبحی باید در جستجو گزینه های دیگری برای انتقال معلومات به آن قریه باشند. این مهم است که جوامع باید به خدمات صبحی دسترسی داشته باشند. اگر کدام پریشانی مشخصی در مورد کدام کارمند خاصی مؤسسه بین المللی غیر دولتی داشته باشید و یا ترس از این داشته باشید که آنها تهدید به جامعه تان باشد پس میتوانید نظریات و یا شکایت تانرا از طریق تماس با خط کمکی محرمانه آواز به شماره ۴۱۰ ثبت نمائید. هر کسی که در داخل افغانستان به موبایل دسترسی داشته باشد میتواند بشکل مجانی تماس بگیرد تا به معلومات دست یابند و یا فیدبک و نظریات خود را در رابطه به پاسخ های بشردوستانه شریک بسازند.